

ximus, qui sit $\frac{K}{t^k}$, ac reperietur $u + \frac{B}{g^i A} + \frac{g K}{A t^{k+2}} = 0$, CAP.VII.

quæ est æquatio pro Curva, cuius pars respondens Abscissæ $t = \infty$ cum Curva quæsita confundetur.

195. Sit nunc Q divisibile per $(ay - bx)^2$ at non per $(ay - bx)^3$, videndum est utrum R sit divisibile per $ay - bx$ an secus. Priori casu prodibit $u^4 + \frac{Atu^2}{g} + \frac{Btu}{gg} + \frac{Ct}{g^3} = 0$; posteriori vero $u^4 + \frac{Atu^2}{g} + \frac{Btt}{gg} + \frac{Ct}{g^3} = 0$. Prior casus duplicum dat æquationem, prout u est finitum aut infinitum. ideoque resolvitur in has duas æquationes $uu + \frac{Bu}{gA} + \frac{C}{ggA} = 0$, & $u^2 + \frac{At}{g} = 0$; quarum illa, si radices habet ambas reales & inæquales, præbet duas rectas parallelas, si autem radices sint imaginariae, nullum ostendit ramum in infinitum ex currentem: hæc vero $u^2 + \frac{At}{g} = 0$, dat Parabolam Asym totam. Posterior æquatio $u^4 + \frac{Atu^2}{g} + \frac{Btt}{gg} = 0$, (ob evanescentem $\frac{Ct}{g^3}$ præ $\frac{Btt}{gg}$, facto $t = \infty$,) duas continet æquationes formæ $uu + at = 0$, ideoque duæ prodeunt Parabolæ Asymtotæ, si fuerit A^2 major quam $4B$, quæ in unam coeunt si $A^2 = 4B$, at penitus imaginariae evadunt si A^2 minor quam $4B$, quo casu nullus Curvæ ramus in infinitum excurrens designatur.

196. Sit jam Q divisibile per $(ay - bx)^3$; atque, prout R & S fuerint divisibilia vel non per $ay - bx$, obtinebuntur sequentes æquationes.

LIB. II.

$$\begin{aligned} u^4 + \frac{Au^3}{g} + \frac{Bu^2}{g^2} + \frac{Cu}{g^3} + \frac{D}{g^4} &= c \\ u^4 + \frac{Au^3}{g} + \frac{Bu^2}{g^2} + \frac{Ct}{g^3} &= 0 \\ u^4 + \frac{Au^3}{g} + \frac{But}{g^2} + \frac{Ct}{g^3} &= 0 \\ u^4 + \frac{Au^3}{g} + \frac{Btt}{gg} &= 0 \end{aligned}$$

Harum æquationum prima est pro quatuor rectis inter se parallelis, si quidem omnes radices fuerint reales & inæquales, radices autem æquales duas pluresve in unam colligent. At vero radices imaginariæ penitus vel duas vel omnes e medio tollunt. In æquatione secunda, ob $t = \infty$, Applicata u non potest non esse infinita, eritque ergo $u^4 + \frac{Ct}{g^3} = 0$, Asymtota Curva quarti ordinis. Ex æquatione tertia finitum valorem habere potest $u + \frac{C}{gB} = 0$, præterea vero habet hanc $u^4 + \frac{Bt}{gg} = 0$, Lineam tertii ordinis pro Asymtota. Denique æquatio quarta, ob u infinitum si $t = \infty$, abit in $u^4 + \frac{Bt}{gg} = 0$, quæ æquatio, si B est quantitas affirmativa, est impossibilis, sin negativa, designat duas Parabolas ad Verticem oppositas, quæ in infinitum productæ cum Curva confundentur.

197. Ex his igitur jam via patet, qua ulterius progredi licet, si plures Factores simplices supremi membra P inter se fuerint æquales. Quod enim ad Factores inæquales attinet, eorum quisque seorsim considerari atque Linea recta Asymtota ex eo nata definiri potest. Sin autem duo Factores fuerint æquales, tum per ea, quæ §. §. 178. & sequentibus sunt tradita, indeles Curvæ definiri potest; Similique modo pro tribus Factoribus æqualibus negotium conficient §. §. 185. & sequentes; atque casum, quo quatuor Factores sunt æquales, modo evolvi-

evolvimus, ex quo simul plurim Factorum æqualitas tristari potest. Ceterum, hinc perspicitur quanta multiplicitas ac varietas in Lineis curvis tantum ratione ramorum in infinitum excurrentium locum habere queat; varietatem enim, quæ in spacio finito inesse potest, nondum attigimus.

C A P U T V I I I .

De Lineis Asymtotis.

198. IN Capite præcedente vidimus plures dari Asymtotarum species; præter Lineam rectam enim invenimus plures Lineas curvas Asymtotas hac æquatione $x^n = Ct^r$ expressas. Atque ipsa Linea recta suppeditavit alias Asymtotas Curvilineas, cum quibus Linea curva magis convergat, quam cum Linea recta. Quoties autem Linea recta reperitur esse Asymtota cuiuspiam Curvæ, toties Linea curva eandem rectam pro Asymtota habens assignari poterit, quæ etiam sit Asymtota Curvæ propositæ. Hujusmodi autem Asymtota Curvilinea multo accuratius exprimit indolem Curvæ, cuius est Asymtota; ostendit enim simul ramorum numerum cum recta convergentium, atque plagam, utrum supra an infra, an antrosum retrosumve ad rectam appropinquent.

199. Hæc igitur infinita Asymtotarum varietas commodissime in ordinem digeretur, si ipsum fontem, unde eas sumus adepti, sequamur. Alias scilicet Asymtotas præbent singuli membra supremi Factores inter se inæquales, alias bini Factores æquales, alias terni æquales, alias quaterni, & ita porro. Sit itaque proposita æquatio cuiusque ordinis n inter Coordinatas x & y , quæ sit $P + Q + R + S + \&c. = 0$, ubi P sit membrum supremum continens omnes terminos n dimensionum, Q sit membrum secundum continens terminos $n-1$

LIB. II. dimensionum, similique modo R tertium, S quartum, & ita porro.

TAB. X. 200. Sit jam $ay - bx$ Factor simplex ipsius P , cui aliis similis non adfit; ac ponatur $P = (ay - bx)M$, eritque M Functione homogenea $n = 1$ dimensionum non divisibilis per $ay - bx$. Sit nimurum AZ Axis, in quo sit Abscissa $AP = x$ & Applicata $PM = y$. Quo Factor $ay - bx$ succinctius exprimatur, sumatur alia recta AX pro Axe secans priorem in ipso Abscissarum initio A & faciens angulum XAZ , cuius tangens $= \frac{b}{a}$, ideoque sinus $= \frac{b}{\sqrt{(aa+bb)}}$ & cosinus $= \frac{a}{\sqrt{(aa+bb)}}$. In hoc Axe ponatur Abscissa $AQ = t$, & Applicata $QM = u$; erit, ductis Pg , Pf novis Coordinatis u & t parallelis, $Pg = Qf = \frac{bx}{\sqrt{(aa+bb)}}; Ag = \frac{ax}{\sqrt{(aa+bb)}}; Mf = \frac{ay}{\sqrt{(aa+bb)}}; Pf = Qg = \frac{by}{\sqrt{(aa+bb)}};$ ideoque $t = Ag + Qg = \frac{ax+by}{\sqrt{(aa+bb)}}; \& u = Mf - Qf = \frac{ay-bx}{\sqrt{(aa+bb)}}.$ Erit ergo nunc Applicata u Factor supremi membra P .

201. Ex his erit vicissim $y = \frac{au+bt}{\sqrt{(aa+bb)}} \& x = \frac{at-bu}{\sqrt{(aa+bb)}};$ qui valores si in æquatione $P+Q+R+\&c.$ $= 0$, substituantur, prodibit æquatio pro Curva eadem ad Axem AX relata, inter t & u . Ut autem coëfficientium multitudinem evitemus, sustineant $\alpha, \epsilon, \gamma, \delta, \&c.$ loca omnium coëfficientium; ac, facta substitutione, singulæ litteræ sequentes valores induent.

$M =$

$$M = \alpha t^{n-1} + \alpha t^{n-2} u + \alpha t^{n-3} u^2 + \text{&c.}$$

C A P.
VIII.

$$Q = \epsilon t^{n-1} + \epsilon t^{n-2} u + \epsilon t^{n-3} u^2 + \text{&c.}$$

$$R = \gamma t^{n-2} + \gamma t^{n-3} u + \gamma t^{n-4} u^2 + \text{&c.}$$

$$S = \delta t^{n-3} + \delta t^{n-4} u + \delta t^{n-5} u^2 + \text{&c.}$$

$$T = \varepsilon t^{n-4} + \varepsilon t^{n-5} u + \varepsilon t^{n-6} u^2 + \text{&c.}$$

&c.

Quia autem, ad Asymptotam inveniendam, Abscissam t infinitam statui oportet, in quovis membro omnes termini prae primo evanescunt. Quare, si cuiusvis terminus primus adsit, sequentes negligi possunt; sin primus desit, capiatur secundus; sin primus & secundus desint, a tertio erit incipiendum.

202. Quia u non dividit Functionem M , ejus primus terminus deesse non potest: fiet ergo $\alpha t^{n-1} u + \epsilon t^{n-1} = 0$, unde pro u oritur valor finitus, qui sit $= c$: hoc est recta Axi AX parallela ab coque intervallo c distans erit Asymptota. Jam, ad Asymtotam curvilineam magis ad ipsam Curvam accedentem inveniendam, ponatur ubique, praterquam in primo termino, $u = c$, ac reperietur hæc æquatio $\alpha t^{n-1} u + \epsilon t^{n-1} + t^{n-2}(\alpha c^2 + \epsilon c + \gamma) + t^{n-3}(\alpha c^3 + \epsilon c^2 + \gamma c + \delta) + \text{&c.} = 0$; vel, ob $\alpha u + \epsilon = u - c$, erit $(u - c)t^{n-1} + t^{n-2}(\alpha c^2 + \epsilon c + \gamma) + t^{n-3}(\alpha c^3 + \epsilon c^2 + \gamma c + \delta) + \text{&c.} = 0$. Nisi jam terminus secundus desit, omnes sequentes negligi possunt, fietque $(u - c) + \frac{A}{t} = 0$; si secundus desit, tertius sumatur, eritque $(u - c) + \frac{A}{t^2} = 0$.

Tertio vero etiam deficiente, fiet $(u - c) + \frac{A}{t^3} = 0$, & ita porro. Si omnes, præter ultimum constantem, deficient, erit